

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КІРОВОГРАДСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Серія:
Філологічні науки

Випуск 153

м. Кропивницький
Видавець Лисенко В.Ф.
2017

До Наукових записок увійшли статті, присвячені дослідженню актуальних питань тексту, дискурсу, лінгвокогнітивістики, лінгвоконцептології, лінгвокультурології, етнолінгвістики, соціолінгвістики на матеріалі слов'янських, германських і романських мов, а також дослідженню методичних питань фахової підготовки сучасного вчителя іноземних мов, перекладача та фахівця з прикладної лінгвістики.

Збірник розрахований на наукових працівників, викладачів, студентів філологічних факультетів, учителів-словесників.

ББК 81.2(3)

Рецензенти:

Бялик В.Д., доктор філологічних наук, професор (м.Чернівці);
Княк Т.Р., доктор філологічних наук, професор (м.Київ);
Черноватий Л.М., доктор педагогічних наук, професор (м. Харків)

Іноземні рецензенти:

Ріхард Йозеф Бруннер, доктор філософії **habilit**, професор (Ульм, Німеччина);
Артур Творек, доктор філософії **habilit**, професор (Вроцлав, Польща).

РЕДКОЛЕГІЯ:

1. Семенюк Олег – доктор філологічних наук, професор, ректор Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка (головний редактор).

2. Клочек Григорій – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури КДПУ імені Володимира Винниченка (заступник головного редактора).

3. Гурбанська Антоніна – доктор філологічних наук, професор, директор Інституту журналістики і міжнародних відносин Київського національного університету культури і мистецтв.

4. Гліаді Олександр – доктор філологічних наук, професор кафедри методик дошкільної та початкової освіти КДПУ імені Володимира Винниченка.

5. Ковтюх Світлана – кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови КДПУ імені Володимира Винниченка.

6. Лучик Василь – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри загального і слов'янського мовознавства Національного університету “Києво-Могилянська академія”.

7. Манакін Володимир – доктор філологічних наук, професор, декан факультету журналістики Запорізького національного університету.

8. Михіда Сергій – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри зарубіжної літератури та компаративістики, проректор з наукової роботи КДПУ імені Володимира Винниченка.

9. Міщенко Алла – доктор філологічних наук, доцент кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики КДПУ імені Володимира Винниченка.

10. Ожоган Василь – доктор філологічних наук, професор, віце-президент з науково-педагогічної (навчальної) роботи Національного університету “Києво-Могилянська академія”.

11. Панченко Володимир – доктор філологічних наук, професор.

12. Парашук Валентина – кандидат філологічних наук, професор кафедри германської філології КДПУ імені Володимира Винниченка.

13. Перзекє Андрій – доктор філологічних наук, професор центру інноваційних освітніх технологій Псковського обласного інституту підвищення кваліфікації працівників освіти (Росія).

14. Поляруш Олег – кандидат філологічних наук, професор.

15. Руснак Ірина – доктор філологічних наук, професор, проректор з наукової роботи Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

16. Білоус Олександр – кандидат філологічних наук, професор, декан факультету іноземних мов КДПУ імені Володимира Винниченка (відповідальний за випуск).

Друкується за ухвалою вченої ради Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка
(*протокол № 8 від 27.02.2017 року*).

Статті подано в авторській редакції

© Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2017
© Видавець Лисенко В.Ф., 2017

УДК 821.111(73)

П'ЄСА ТОНІ КУШНЕРА "TERMINATING" ЯК ДІАЛОГ ІЗ СОНЕТОМ LXXV ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

Ірина ЯКОВЕНКО (Чернігів, Україна)

У статті розглядається інтерпретація шекспірівського сонету LXXV в одноактній п'єсі американського драматурга Тоні Кушнера "Terminating" ("Завершення"). Досліджуючи міжтекстові зв'язки, авторка аналізує репрезентацію тем, ідей та образу ліричного героя сонету Шекспіра у сучасній драмі Тоні Кушнера, використовуючи компаративно-зіставні методи аналізу.

Ключові слова: компаративний аналіз, міжтекстові зв'язки, Тоні Кушнер, п'єса "Terminating".

В статті аналізується інтерпретація шекспіровського сонета LXXV в одноактній п'єсе американського драматурга Тоні Кушнера "Terminating" ("Завершение"). Исследуя межтекстовые связи, автор фокусируется на репрезентации тем, идей и образа лирического героя сонета Шекспира в современной драме Тони Кушнера, опираясь на компаративно-сопоставительные методы анализа.

Ключевые слова: компаративный анализ, межтекстовые связи, Тони Кушнер, пьеса "Terminating".

Tony Kushner's plays mirror politics and pressing societal issues such as AIDS, immigration, queer lives, homosexuality, to name only a few. Although famous drama works by Tony Kushner are widely debated in American society and provoke multifaceted literary analyses in western academia, rarely have they been investigated by Ukrainian scholars. The comparative research focuses on the intertextual relations of the play "Terminating" (1998) by Tony Kushner and Sonnet LXXV by William Shakespeare. The author of the article analyzes the representation of the major themes, ideas and the image of the lyrical I of Shakespeare's sonnet in the drama work by Tony Kushner. "Terminating" is one of the theatrical odes incorporated in the collection of plays under the title "Love's Fire" which stage Shakespeare's eight sonnets. In "Terminating" the playwright intertwines two threads – autobiographical and Shakespearean. The former introduces Kushner's personal experience of psychoanalytic therapy, while the latter represents Shakespearean key motifs of sonnet LXXV – ambivalence and human's transformation which the person in love undergoes. Putting the idea of ambivalence in the core of his drama, the playwright shifts from a gay couple (Hendryk and Billygoat) to a lesbian one (Esther and Dymphna) focusing first on Hendryk's ambivalent and contradictory feelings and then on Esther's battle with depression. The author of the play creates emotional tension between the two couples illustrating Shakespeare's idea of love as pain, conflict and suffering. The American playwright depicts love as affect, focusing on pain and suffering caused by the feeling – the idea which is explicitly represented in the German subtitle of the play "Lass meine Schmerzen nicht verloren sein" and which is Shakespeare's idea of sonnet LXXV. Tony Kushner turns to direct quoting of the bard's sonnet and constructs the conflict of "Terminating" based on the doubleness of human consciousness, ambiguity, ambivalence and contradiction, which are the key motifs of sonnet LXXV by William Shakespeare.

Key words: comparative analysis, intertextual relations, Tony Kushner, "Terminating".

Творчість Тоні Кушнера, що є добре відомою у світі та відзначена низкою театральних та літературних премій (Tony Award for Best Play, 1993; Emmy Award, 2004; Pulitzer Prize for Drama, 1993; Steinberg Distinguished Playwright Award, 2008), на жаль, мало знайома вітчизняним поціновувачам красного письменства та театральній спільноті. В українській американістиці з'являються лише поодинокі розвідки, що аналізують найвідоміші п'єси автора. Професор Н.О.Висоцька розглядає драму Тоні Кушнера "Слов'яни" ("Slavs! Thinking about Longstanding Problems of Virtue and Happiness", 1995) в імагологічному ракурсі, досліджуючи кушнерівську "фантазію на російські теми" в іронічному ключі й аналізуючи репрезентацію гротескно-карикатурного образу Росії [1]. Драма Тоні Кушнера "Ангели в Америці" ("Angels in America: A Gay Fantasia on National Themes", 1992) вважається вершиною в доробку американського драматурга, відтак вона привертає чи не найбільшу увагу дослідників американської літератури і театру. Критики розглядають найрізноманітніші аспекти "Ангелів...", звертаючись до репрезентації теми СНІДу в контексті американської поетичної історії [5; 6; 12; 16], аналізуючи мотиви гомосексуальності у світлі квір-студій [4; 6; 7], пропонуючи дослідження репрезентації фемінності у драмі [13], або досліджуючи генологічну спорідненість "Ангелів в Америці" та середньовічної містерії [14]. К. Б. Стівенсон (Catherine Barnes Stevenson) аналізує діалектичну боротьбу між минулим та майбутнім, між статикою, динамікою та прогресом, емоційне та інтелектуальне, фокусуючись на моментах індивідуальної та політичної історії [18]. М. В. Сміт (Matthew Wilson Smith) вивчає конфлікт між апокаліптичним та прогресивними модусами драми [17], а А. Дж. Францен (Allen J. Frantzen) аналізує репрезентацію англосаксонської ідентичності [7], у той час як С. Ф. Крюгер (Steven F. Kruger) розглядає драму Тоні Кушнера на перетині індивідуальної ідентичності та колективної історії [8].

Тематичне та проблемне коло п'єс Тоні Кушнера є надзвичайно широким, талант драматурга напрочуд яскравим та непересічним, а його драма "Ангели в Америці" увійшла до золотого фонду американської та світової драматургії – відтак, цілком закономірною постає увага критики до "Ангелів" та величезна кількість розвідок, присвячених драмі. Натомість п'єса "Terminating" не привернула такої прицільної уваги критики. **Предметом** аналізу нашої розвідки є одноактна п'єса Тоні Кушнера "Terminating" ("Завершення") як сучасна драматургічна репрезентація тем, ідей та образу ліричного героя шекспірівського сонету LXXV. **Актуальність** дослідження зумовлена недостатньою увагою вітчизняних американознавців до творчості славетного американського драматурга. **Метою** розвідки є аналіз міжтекстових зв'язків п'єси Тоні Кушнера "Terminating" ("Завершення") та сонету LXXV Вільяма Шекспіра.

П'єсу "Terminating" ("Terminating, or Lass mein Schmerzen nicht verloren sein, or Ambivalence") Тоні Кушнер присвятив своєму психоаналітику Деборі Глейзер (Deborah Glazer), про що автор зазначає у передмові до твору: *"It is dedicated to my psychoanalyst, the great Deborah Glazer, with whom, sadly, very, very sadly, I am terminating, after life-changing work. Let no one ever believe that psychoanalysis, or very good therapy, is a waste of time, for to believe that is to believe that people aren't changeable, and to believe that people aren't changeable is to miss the whole point of everything, of sea-changing Shakespeare and of life and everything"* [10, с. xvi].

Драматург, вживаючи слово "terminating" у вступі до п'єси, розкриває зміст назви і репрезентує у художньому просторі драми власний досвід психоаналітичних сеансів, через які Тоні Кушнеру судилося пройти у спробі "подолати" свою нетрадиційну сексуальну орієнтацію. Сюжет п'єси, власне, укорінений у досвіді письменника і зображує психоаналітичний сеанс. До того ж у вступному слові драматурга маємо і згадку про славетного барда (sea-changing Shakespeare), таким чином у драмі поєднуються два струмені – автобіографізм та шекспірівська ідея трансформації, зміни людини через кохання.

Німецька назва твору "Lass meine Schmerzen nicht verloren sein", що англійською перекладається як "Let my pain not be in vain", а українською – "Хай біль не марним буде мій", – рядок із арії Аріадни Ріхарда Штрауса ("Ariadne Auf Naxos"). У назві драми заявлено проблему, яку Тоні Кушнер окреслює як у п'єсі, так і у вступному слові, і яка відлунує у морально-етичну площину – чи є біль кохання шляхом до спокути: *"And how is pain redeemable? When it alters something for the better. As it sometimes can do"* [10, с. xvi].

П'єса "Terminating" була написана у 1998 році на замовлення нью-йоркської акторської компанії (the Acting Company) і входить до серії п'єс, об'єднаних титулом "Вогонь кохання" ("Love's Fire") та сонетами Шекспіра. Сім п'єс-одноактівок, що увійшли до збірки (серед яких окрім драматургічного твору Кушнера представлені драми "140" Марши Норман (Marsha Norman), "Чекаючи на Філіпа Гласса" ("Waiting for Philip Glass") Венді Вассерштайн (Wendy Wasserstein), "Hydraulics Phat Like Mean" Нтозаке Шанге (Ntozake Shange), нав'язані сонетами Шекспіра. Кожна з п'єс – сучасне драматургічне прочитання певного шекспірівського поетичного твору. За задумом режисера Марка Ламоса (Mark Lamos), кожному з п'єс завершує виразне читання сонету, таким чином відбувається інтеракція між минулим і сьогоденням [11, с. xvi]. Як зазначає режисер нью-йоркської акторської компанії у передмові до збірки, минуле невід'ємно інкорпороване в сучасне, а майбутнє конструюється минулим: *"The old is invariably incorporated into the present, the future is composed by the past"* [11, с. xi]. На думку Марка Ламоса, біографічне прочитання шекспірівських сонетів обмежує їхній потенціал для сучасного читача: *"An obsession with the autobiographical possibilities of the sonnets, such as conjecture about Shakespeare's involvement with and infatuation for an unidentical man and a "dark lady", can limit the power for a modern reader; appreciation of their variegated texture and multi-meanings can be diminished to hypothetical gossip"* [11, с. xii].

Як вважає режисер-постановник п'єс збірки "Вогонь кохання", який би біль не надихнув автора на створення вінка з 154 сонетів, поезії, що є струнко впорядкованими і досконалими за формою, несуть відбиток бурхливого емоційного життя і продовжують визначати кохання та емоційну травму кохання з усією багатозначністю [11, с. xii – xiii]. Попри те, що режисерський задум передбачав виразне читання поетичного твору Шекспіра

після кожної з вистав, шекспірівські сонети, на думку Марка Ламоса, створювалися не для читання вголос. Такий висновок він робить порівнюючи 154 сонети із поетичними монологами шекспірівських драм, які він атрибує як драматичні сонети (Shakespeare's dramatic sonnets), серед яких називає сцену зустрічі Ромео і Джульєтти, вступ до "Генріха V", в яких відчутний намір підготувати публіку до подальшого розгортання подій [11, с. xii]. Відтак, для постановки семи п'єс, які інкорпують 8 шекспірівських сонетів (118, 128, 140, 75, 102, 94, а фінальна п'єса – сонети 153 і 154) це створювало певний виклик, пов'язаний як із читанням вголос шекспірівських сонетів, так і з поєднанням мови сонету і сучасної мови, якою послуговуються драматурги в одноактівках.

Дійовими особами драми Тоні Кушнера "Terminating" є дві гомосексуальні пари: Естер і Димфна, Гендрік і Біллігоут. Пари об'єднує те, що Гендрік – колишній пацієнт психоаналітика Естер. Дія відбувається в кабінеті Естер у Верхньому Вест-Сайді в Нью-Йорку. Гендрік постає у драмі емоційно виснаженим і психічно неврівноваженим героєм, що намагається поновити сеанси і повернутися до психоаналітика із своїми душевними проблемами. Від початкової сцени до фіналу драми Гендрік відчайдушно й знервовано перелічує скарги на свій стан: "I'm broke. Last night on the subway I urinated. <...> I'll mug someone. I'm fat. <...> I have a thought disorder" [9, с. 268].

Психоаналітик Естер на всі репліки колишнього пацієнта автоматично та відчужено промовляє лише одне – "Гендрік". Коли чергова репліка "Гендрік" не звучить з якоїсь причини, пацієнт сам промовляє своє ім'я замість Естер. Репліки психоаналітика Естер – короткі та різкі, на зразок: "We terminated. You frighten me" [9, с. 269]. Естер намагається позбутися колишнього пацієнта. Однак він постає затятим і наполегливим у своєму прагненні повернутися до сеансів психотерапії, зізнається Естер в коханні, проте лікарка лише сміється у відповідь, сприймаючи зізнання як жарт і брехню [9, с. 270].

П'єса Тоні Кушнера відтворює емоційну напругу, яка виникає між закоханими, та розпач від нерозділеного кохання. Хворобливий стан та бурхливі почуття, що зроджуються коханням, є суголосними ідеї, вираженій у сонеті LXXV Шекспіра: кохання завжди зроджує і провокує муки, емоційний розлад та внутрішній конфлікт. Окрім того, у п'єсі американського драматурга наявний і "прямий" діалог із сонетом англійського барда, коли слово в репліці героя драми зроджує рядок із поетичного твору Шекспіра:

Dymphna (to Esther): Thought he was gone.

Esther (to Dymphna): He is supposed to be.

Billygoat (to Hendryk): So you are to my thoughts as food to life [9, с. 274 – 275].

Біллігоут наполегливо цитує сонет, чим викликає емоційний сплеск і гнів свого бойфренда. На загал, уся п'єса побудована як бурхливі емоційні сплески героїв – Гендріка, а згодом Естер, які "оголюють" свої внутрішні конфлікти і транслюють їх у п'єсі. Як стверджує Тоні Кушнер, розкриваючи специфіку мистецтва драматурга, театр репрезентує роздвоєння людської свідомості, допомагаючи зрозуміти світ і толерантно ставитись до суперечності, конфлікту, амбівалентності: "The really exciting thing to me about theatre is the way it replicates a certain doubleness of human consciousness, which is enormously important to understand the world politically. It expands our capacity for tolerating contradiction, conflict, ambiguity and ambivalence" [Цит. за: 15].

У цьому контексті показово стає ідейна єдність п'єси Тоні Кушнера та шекспірівського сонету. Вістен Хью Оден у "Лекціях про Шекспіра" однією з провідних тем сонетів Шекспіра вважає протиріччя між природою і духом, що мучить закоханого [2, с. 163]. Для позначення протиставлення природи і духу домінуючим почуттям у сонеті LXXV він називає тривогу, що викликана поведінкою іншої людини. Шекспір відтворює те, як прагнення духу вступають у конфлікт із голосом природи, пристрастями, бажаннями та заздрістю, а одвічні спроби розділити їх приречені на поразку [2, с. 170]. Таким чином, збірка сонетів Шекспіра постає втіленням амбівалентності та нерозв'язаних протиріч. Амбівалентність – внутрішні протиріччя, що роздирають закохану людину, адже вінок сонетів оспівує як любов до прекрасного юнака, так і пристрасть до смуглявої дами, що мучить ліричного героя.

Ключовим словом у драмі стає “амбівалентність” (ambivalence), про що також заявлено драматургом у назві твору. Амбівалентність і неоднозначність репрезентовано як у сонеті Шекспіра, в якому ліричний герой зізнається у суперечливих почуттях, так і в п’єсі Кушнера, в якій амбівалентністю позначені бажання і почуття дійових осіб. Гендрік, попри те, що є геєм, наполегливо вимагає кохання і сексу від Естер, а сама Естер роздирається між бажанням мати дитину і ненавистю до неї: *“I want to die. Die die die die die die die die. I want to have a baby. If I can’t have a baby I want to die. <...> I hate the baby that won’t be born”* [9, с. 285].

Ще одне протиріччя, втілене в образі героїні Кушнера, це емоційний розлад Естер: на початку драми вона постає зовні спокійною і витриманою, проте цей спокій приховує душевну напругу, а короткі ремарки на початку драми і розлогі емоційні монологи у фіналі лише підсилюють і унаочнюють внутрішній конфлікт, що переживає Естер. До того ж психоаналітик, що має професійно займатися психоемоційними розладами своїх пацієнтів, лікувати і відвертати психічно неврівноважених від самогубства, сама зізнається, що життя для неї нестерпне і вона хотіла б покінчити з ним: *“My complete lack of hope is all that keeps me alive. I think that it for one moment I felt hope, I would have the courage to kill myself. For real”* [9, с. 286].

Слова подруги Естер Димфни стають відповіддю на інтенції Естер, але також і своєрідною рефлексією на сонет Шекспіра: *“Our inability to love one another is humankind’s greatest tragedy”* [9, с. 289].

Один із дослідників творчості Тоні Кушнера Бен Брентлі (Ben Brantley) вказує, що п’єса насамперед акцентує проблему як обмеженості мови, так і її безмежних можливостей, що у свою чергу продемонстрував у своїй творчості Шекспір: *“‘Terminating’ has everything to do with the limits and limitlessness of language. Which is also, of course, the essence of Shakespeare <...>. Mr. Kushner’s spirited dialogue between doctor and patient, with the voices of their lovers thrown in as condiments, turns psychiatric free association into a floating metaphor for the transforming perspective every reader brings to every piece of literature”* [3].

Проаналізувавши художню взаємодію у драмі Тоні Кушнера “Terminating” із сонетом Шекспіра, приходимо до висновку, що американський драматург свідомо відтворює ідейно-тематичний рівень шекспірівського твору, спираючись на ключові мотиви сонету – амбівалентність, неоднозначність почуттів, кохання як мука і хворобливий стан закоханого. Таким чином, драма Кушнера “Terminating” постає літературною парафразою сонету LXXV Вільяма Шекспіра.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Висоцька Н.О. Імагологічні стратегії конструювання образу Росії в п’єсі Т. Кушнера “Слов’яни!” / Н.О.Висоцька // Літературознавчі студії. – 2013. – Вип. 40 (1). – С.152 – 160.
2. Оден У. Х. Лекції о Шекспіре / Уистен Хью Оден. – Москва: Издательство О. Морозовой, 2008. – 576 с.
3. Brantley B. Theater Review: How Aged These Sonnets, but They Doth Speak Fresh [Electronic resource] / Ben Brantley // The New York Times. – June 23, 1998. – Mode of access: <http://www.nytimes.com/1998/06/23/theater/theater-review-how-aged-these-sonnets-but-they-doth-speak-fresh.html?pagewanted=all>
4. Campagna V. Tony Kushner’s Angels in America: Histories, Futures, and Queer Lives [Electronic resource] / Vanessa Campagna // The Journal of American Drama and Theatre (JADT). – 2014. – Vol. 26. – No.3. – Mode of access: <http://jadtjournal.org/2014/11/17/tony-kushners-angels-in-america-histories-futures-and-queer-lives/>
5. Felman J. L. Lost Jewish (Male) Souls: A Midrash on Angels in America / Jyl Lynn Felman // Tikun. – 1995. – Vol. 10. – No.3. – P. 27 – 30.
6. Fisher J. “The Angels of Fructification”: Tennessee Williams, Tony Kushner, and Images of Homosexuality on the American Stage / James Fisher // Mississippi Quarterly. – Winter 1995 – 96. – Vol. 49. – No. 1. – P. 12 – 32.
7. Frantzen A. J. Alla, Angli, and Angels / Allen J. Frantzen // Before the Closet: Same-Sex Love from “Beowulf” to “Angels in America”. – Chicago: University of Chicago Press, 1998. – P. 264 – 292.
8. Kruger S. F. Identity and Conversion in “Angels in America” / Steven F. Kruger // Approaching the Millennium: Essays on “Angels in America” / Deborah R. Geis, Steven F. Kruger [eds.]. – Ann Arbor: University of Michigan Press, 1997. – P. 151 – 169.
9. Kushner T. Death and Taxes: Hydriotaphia and Other Plays / Tony Kushner. – New York: Theatre Communication Group, 2000. – 318 p.
10. Kushner T. Introduction / Tony Kushner // Death and Taxes: Hydriotaphia and Other Plays. – New York: Theatre Communication Group, 2000. – P. xi – xviii.
11. Lamos M. Introduction / Mark Lamos // Love’s Fire: Seven New Plays Inspired by Seven Shakespearean Sonnets. – New York: Quill, 1998. – P. xi – xiv.

12. McNulty Ch. "Angels in America": Tony Kushner's Theses on the Philosophy of History / Charles McNulty // *Modern Drama*. – Spring 1996. – Vol. 39. – No. 1. – P. 84–96.
13. Meisner N. Messing with the Idyllic: The Performance of Femininity in Kushner's "Angels in America" / Natalie Meisner // *Yale Journal of Criticism*. – Spring 2003. – Vol. 16. – No. 1. – P. 177–189.
14. Montgomery B. "Angels in America" as Medieval Mystery / Benilde Montgomery // *Modern Drama*. – Winter 1998. – Vol. 41. – No. 4. – P. 596–606.
15. Nathan J. Tony Kushner: a political playwright? [Electronic resource] / John Nathan // *Prospect Magazine*. – 2010. – September. – Mode of access: <http://www.prospectmagazine.co.uk/magazine/tony-kushner-a-political-playwright>
16. Quinn J. R. Corpus Juris Tertium: Redemptive Jurisprudence in "Angels in America." / John R. Quinn // *Theatre Journal*. – 1996. – Vol. 48. – No. 1. – P. 79–90.
17. Smith M. W. "Angels in America": A Progressive Apocalypse / Matthew Wilson Smith // *Theater*. – 1999. – Vol. 29. – No. 3. – P. 152–165.
18. Stevenson C. B. Seek for Something New: Mothers, Change, and Creativity in Tony Kushner's "Angels in America", "Homebody/Kabul", and "Caroline, or Change" / Catherine Barnes Stevenson // *Modern Drama*. – Winter 2005. – Vol. 48. – No. 4. – P. 758–776.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Ірина Яковенко – кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка.

Наукові інтереси: історія американської літератури, афро-американська література, сучасна поезія США, постколоніальні та гендерні студії, екокрітика.

УДК 811.112.2'373(045)

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЭМОТИВНЫХ ЛЕКСЕМ „FREUDE”(„РАДОСТЬ”) / „TRAUER”(„ПЕЧАЛЬ”) В СОВРЕМЕННОМ НЕМЕЦКОМ ХУДОЖЕСТВЕННОМ ДИСКУРСЕ

Людмила БЕРЕЖНА (Маріуполь, Україна)

В представленной статье автор исследует проблемы сопоставительного языкознания, а именно вопрос реализации эмотивных лексем „Freude” („радость”) / „Trauer” („печаль”) в современном немецком художественном дискурсе. В статье рассматриваются лексемы — „Freude” („радость”) / „Trauer” („печаль”), представляющие собой бинарные оппозиции. Автор проводит анализ данных эмотивных лексем на основе произведений современной немецкой литературы и их переводов на русский язык, являющихся одним из источников формирования нравственных категорий в человеческом сознании, что позволяет получить данные о современном видении понятий, выражаемых лексемами „радость” и „печаль”. Автор представляет в статье толкование лексем в немецком и русском языках, опираясь на данные репрезентативных толковых словарей немецкого и русского языков, и на основании анализа художественных произведений современных немецких писателей, приводят примеры из романов-оригиналов, так и их русских переводов, представляют сравнительный анализ переводов по семантическим и языковым признакам. В ходе сравнительного анализа словарных толкований лексем „Freude” („радость”) / „Trauer” („печаль”), автором было выявлено, что значения лексем немецкого и русского языков в основном совпадают, однако семантика немецких лексем шире и отличается большей эмоциональностью, а такие лексемы, как „Freude” („радость”) / „Trauer” („печаль”) в современной немецкой прозе представлены в таких сферах жизни, как семья, карьера, государственность, политика.

Ключевые слова: эмотивная лексика, бинарная оппозиция, лексема, дискурс, вербализация, семантизация, актуализация.

У цій статті автор досліджує проблеми використання емотивних лексем "Freude" ("радість") / "Trauer" ("печаль") в сучасному німецькому художньому дискурсі. У статті розглядаються лексеми — "Freude" ("радість") / "Trauer" ("печаль"), що представляють собою бінарні опозиції. Автор проводить аналіз цих емотивних лексем на основі творів сучасної німецької літератури і їх перекладів на російську мову, що є одним із джерел формування моральних категорій в людській свідомості та дозволяє отримати дані про сучасне бачення понять, які висловлюються лексемами "радість" і "печаль". Автор представляє в статті тлумачення лексем в німецькій та російській мовах, спираючись на дані репрезентативних тлумачних словників німецької та російської мов і на підставі аналізу художніх творів сучасних німецьких письменників, наводить приклади як з романів-оригіналів, так і їх російських перекладів. Також він представляє порівняльний аналіз перекладів за семантичними і мовними ознаками. Під час порівняльного аналізу словникових тлумачень лексем "Freude" ("радість") / "Trauer" ("печаль") автором було виявлено, що значення лексем німецької та російської мов в основному збігаються, однак семантика німецьких лексем ширше і відрізняється більшою емоційністю, а такі лексеми, як "Freude" ("радість") / "Trauer" ("печаль") в сучасній німецькій прозі представлені в таких сферах життя, як сім'я, кар'єра, державність, політика.

Ключові слова: емотивна лексика, бінарна опозиція, лексема, дискурс, вербалізація, семантизація, актуалізація.

ЗМІСТ

НА ПОШАНУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА З НАГОДИ 70-РІЧЧЯ ДОКТОРА ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА, ЗАВДУВАЧА КАФЕДРИ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ІНСТИТУТУ ФІЛОЛОГІЇ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, ПЕРЕКЛАДАЧА, ЧЛЕНА СПІЛКИ ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ ІВАНА ПЕТРОВИЧА МЕГЕЛІ.....	3
<i>ОЛЕКСАНДР КЕБА</i> . ОБШИРИ Й ГЛИБИНИ НАУКОВИХ ПОШУКІВ ПРОФЕСОРА ІВАНА МЕГЕЛІ	4
<i>СЕРГІЙ ЛУЧКАНИН</i> . ІСТОРІЯ ВІЧНОЖИВОЇ ЛІТЕРАТУРИ „ВІЧНОГО” МІСТА	8
<i>СТЕПАН БОБИНЕЦЬ</i> . СИЛУЕТИ Й ПРОФІЛИ УГОРСЬКОЇ РОМАНІСТИКИ: ДІАЛЕКТИКА БУТТЯ.....	15
РІЗНОЧИТАННЯ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ.....	20
<i>ІВАН МЕГЕЛА</i> . ДОКУМЕНТАЛЬНА ВІЗІЯ УЯВНОГО ТЕРАКТУ (НА ПРИКЛАДІ РОМАНУ ЙОЗЕФА ХАЗЛІНГЕРА «ВІДЕНСЬКИЙ БАЛ»)	20
<i>ТЕТЯНА БЕЦЕНКО</i> . КАНОНИ ЗВУКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЕТИЧНОГО КОНТИНУУМУ	26
<i>ЮРІЙ МАРИНЕНКО</i> . ХУДОЖНІ ПРІОРИТЕТИ ЮРІЯ ТАРНАВСЬКОГО (РОМАН «ШЛЯХИ»)	32
<i>СЕРГІЙ МИХИДА, ОКСАНА ГОЛЬНИК</i> . МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПСИХОПОЕТИКИ В ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ СТУДІЯХ ЄВГЕНА МАЛАНЮКА.....	37
<i>СВІТЛАНА ФОРМАНОВА</i> . ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ ‘СМІХ’ У РОМАНІ ІВАНА ФРАНКА «ПЕРЕХРЕСНІ СТЕЖКИ»	43
<i>ІРИНА БАБІЙ</i> АД’ЄКТИВНА ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКА НОМІНАЦІЯ В РОМАНІ «ЛЕПРОЗОРИЙ» ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА.....	48
<i>ЛІДІЯ БІЛОНОЖКО</i> . РЕЦЕПЦІЯ «ЛІТЕРАТУРНОГО РЕГТАЙМУ» В РОМАНІ Т.МОРРИСОН «СМОЛЯНЕ ОПУДАЛЬЦЕ»	52
<i>ЛЮБОМИР БОРАКОВСЬКИЙ</i> . ЗОБРАЖЕННЯ ЄВРЕЙСЬКО-ХРИСТИЯНСЬКИХ ЛЮБОВНИХ ВІДНОСИН У ЛІТЕРАТУРІ ГАЛИЧИНИ (1848-1914).....	57
<i>ТАТЬЯНА ВДОВЕНКО</i> . КАРТИНА МИРА ПОВЕСТВОВАТЕЛЯ-АУТИСТА В АНГЛОЯЗЫЧНОЇ ХУДОЖЕСТВЕННОЇ ПРОЗЕ	62
<i>ОКСАНА ВЕЧЕРКО</i> . ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОГО СВІТУ Е.Т.А. ГОФМАНА: МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ	65
<i>АННА ГАЙДАШ</i> . ДИСКУРС ВІКОВОЇ ДИНАМІКИ СТАРІННЯ В СУЧАСНІЙ АМЕРИКАНСЬКІЙ ДРАМАТУРГІЇ ЯК МАНІФЕСТАЦІЯ «ДУХУ ЧАСУ» (НА МАТЕРІАЛІ П’ЕСИ АЛЬФРЕДА УРІ «ВОДІЙ МІС ДЕЙЗІ» (1987)).....	70
<i>ОЛЕКСАНДРА ГАНДЗЮК</i> . АТРИБУТИВНІ СИНТАКСЕМИ В РОМАНІ П. ЗАГРЕБЕЛЬНОГО «ДЕНЬ ДЛЯ ПРИЙДЕШНЬОГО».....	75
<i>ТЕТЯНА ГАРЛИЦЬКА</i> . ВИЯВЛЕННЯ ГЕНДЕРНОГО ЧИННИКА В НЕЛІТЕРАТУРНІЙ ЛЕКСИЦІ (НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКИХ, РОСІЙСЬКИХ ТА АНГЛІЙСЬКИХ ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ).....	79
<i>НАТАЛІЯ ГРИНЯ</i> . КОНТРАСТ ЯК ОДИН З ТЕКСТОТВІРНИХ ОСНОВ ТА СТИЛІСТИЧНИЙ ПРИНЦИП ДІЄВОСТІ АНГЛІЙСЬКОМОВНОГО ХУДОЖНЬОГО ПРОЗОВОГО ТЕКСТУ	84
<i>ОЛЬГА ДОЛГУШЕВА</i> . ХУДОЖНЯ СУГЕСТІЯ “РЕЛІГІЙНОЇ СВАРКИ” У ПРОЗІ Й ПУБЛІЦИСТИЦІ МАРКА ТВЕНА ТА ІВАНА НЕЧУЯ-ЛЕВИЦЬКОГО.....	87
<i>ЗОЯ ИГИНА</i> . ТОПИКА ГОТИЧЕСКОГО НАРРАТИВА СКВОЗЬ ПРИЗМУ ЗАПАДНОЄВРОПЕЙСКИХ КУЛЬТУРНИХ УНИВЕРСАЛІЙ	92
<i>СВІТЛАНА КАЛЕНЮК, ІРИНА СІРЯЧЕНКО</i> . СПЕЦИФІКА ДІЄСЛІВНОЇ СИНОНІМІКИ У ТВОРАХ ВІКТОРА ЖАДЬКА.....	98
<i>ОЛЬГА КОЗІЙ</i> . ПРОБЛЕМА СПРИЙНЯТТЯ МИСТЕЦТВА У РОМАНІ Д.ТАРТТ «ЩИГОЛЬ».....	102
<i>ЛЮДМИЛА КРИЧУН</i> . ТРАНСПОЗИЦІЯ ЧАСОВИХ ДІЄСЛІВНИХ ФОРМ У РОМАНІ ТАНІ МАЛЯРЧУК "ЗАБУТТЯ"	106

<i>ТЕТЯНА ЛУК'ЯНЕЦЬ</i> . ЕЛЕМЕНТИ КІНОПОЕТИКИ В ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ: ДОСВІД АДАПТАЦІЇ КІНЕМАТОГРАФІЧНИХ ПРИЙОМІВ В АНГЛОМОВНІЙ ХУДОЖНІЙ ПРОЗІ ХХ–ХХІ СТОЛІТЬ	111
<i>АЛЛА ЛУПОЛ</i> . УКРАЇНА В АВТОРСЬКОМУ ТОПОНІМІКОНІ В. СТУСА: СЕМАНТИЧНІ ДІАПАЗОНИ	115
<i>ІННА РЕДЬКА</i> . ЕМОТИВНІСТЬ «ЛІВОГО» І «ПРАВОГО» ОБРАЗНИХ ПРОСТОРІВ ПОЕТИЧНОГО ТЕКСТУ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНОЇ ЛІРИКИ ХХ СТОЛІТТЯ)	120
<i>СВІТЛАНА СОКОЛОВСЬКА</i> . ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ ДІАЛОГУ В ДРАМАТУРГІЧНОМУ ТЕКСТІ	125
<i>ОЛЬГА ШУМСЬКА</i> . ЛИТЕРАТУРНИЙ ПОРТРЕТ ПОД ВЗГЛЯДОМ КРИТИКИ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ	129
<i>ІРИНА ЯКОВЕНКО</i> . П'ЄСА ТОНІ КУШНЕРА “TERMINATING” ЯК ДІАЛОГ ІЗ СОНЕТОМ LXXV ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА	133
<i>ЛЮДМИЛА БЕРЕЖНА</i> . ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЭМОТИВНЫХ ЛЕКСЕМ „FREUDE” („РАДОСТЬ”) / „TRAUER”(„ПЕЧАЛЬ”) В СОВРЕМЕННОМ НЕМЕЦКОМ ХУДОЖЕСТВЕННОМ ДИСКУРСЕ	137
<i>СВІТЛАНА ВІНАР</i> . ТЕОНІМИ У КОМУНІКАТИВНІЙ СТРУКТУРІ АНТИЧНОЇ ДРАМИ: ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНИЙ АСПЕКТ	140
<i>ЮЛІЯ ЗАЙЧЕНКО</i> . ТЕКСТ ТА ТЕКСТОВІ КАТЕГОРІЇ	143
<i>ЮЛІЯ НЕТЛЮХ</i> . ФІГУРА ТАНЦЮ ЯК МОДЕЛЬ ЕСТЕТИЧНОЇ РЕФЛЕКСІЇ	147
<i>ХРИСТИНА ПЕТРИНА</i> . АВТОРСЬКІ ІНТЕНЦІЇ В СВІТЛІ АЛЮЗІЙНИХ ВИМІРІВ (НА МАТЕРІАЛІ ТЕКСТІВ УКРАЇНСЬКОГО МОДЕРНОГО ХУДОЖНЬОГО ДИСКУРСУ)	155
<i>ОЛЕНА САХАРОВА</i> . АВСТРАЛІЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ДІТЕЙ: ІСТОРИЧНА РЕТРОСПЕКТИВА	160
<i>ГАННА ШЕЛДАГАЄВА</i> . ОБ'ЄКТИВАЦІЯ ПЕСИМІСТИЧНОЇ ТА ОПТИМІСТИЧНОЇ ТОНАЛЬНОСТЕЙ У ВІРШАХ АФРО-АМЕРИКАНСЬКИХ ПОЕТІВ ХХ – ХХІ СТОЛІТТЯ	165
ПОЛІКРИТИКА ТЕКСТІВ НЕХУДОЖНІХ СТИЛІВ	170
<i>ТЕТЯНА БУЙНИЦЬКА</i> . МІСТО ЛІОН У ДВОХ ПОДОРОЖНІХ РЕПОРТАЖАХ	170
<i>МИРОСЛАВА ВЕНГРИНЮК</i> . ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ТРАКТУВАННЯ ОБРАЗУ АВТОРА НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ТЕКСТУ	173
<i>ВОЛОДИМИР ПАВЛИК</i> . ЖАНРОВІ РІЗНОВИДИ КОМЕНТАРІЮ В НІМЕЦЬКІЙ ПРЕСІ	177
<i>ОКСАНА ШАРЯК</i> . ЛЕКСИЧНІ ІННОВАЦІЇ ЯК АКТУАЛІЗАТОРИ ТЕКСТОВИХ КАТЕГОРІЙ	180
<i>ІРИНА ГАМАН</i> . ТЕМАТИЧНА СТРУКТУРА НІМЕЦЬКОМОВНИХ ПУТІВНИКІВ ПО ЗООПАРКУ	185
<i>ЮЛІЯ ДЕНИСЮК</i> . ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНИХ ТА КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ МЕМОРАНДУМІВ БАРАКА ОБАМИ	191
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДИСКУРСОЗНАВСТВА, КОМУНІКАТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ ТА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	196
<i>ВЕРА ЗИРКА</i> . КРЕАТИВНА ЛЕКСИКА В РЕКЛАМІ: КЛАССИФІКАЦІЯ І РЕАЛІЗАЦІЯ ...	196
<i>НІНА ІЩЕНКО</i> . НАУКОВИЙ СТИЛЬ У ПЛОЩИНІ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ СТИЛІВ	202
<i>ОЛЕНА МОІСЕСНКО</i> . ДИСКУРС СУЧАСНИХ МЕДІА ЯК ПОЛІСЕМІОТИЧНЕ ГІПЕРКОМПЛЕКСНЕ ПЕРЕПЛЕТІННЯ ГЛОБАЛЬНОГО ТА ЛОКАЛЬНОГО (НА МАТЕРІАЛІ СХІДНОАФРИКАНСЬКОГО АНГЛОМОВНОГО МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ)	206
<i>НАТАЛІЯ АКИМОВА</i> . СПЕЦИФІЧНІ РИСИ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ	211
<i>ІРИНА АНДРЕЄВА, КАТЕРИНА ЛАТУШКІНА</i> . КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ДІЙНОСТІ У ЛІНГВОПРОСТОРИ АКЦЕНТУЙОВАНИХ МОВНИХ ОСОБИСТОСТЕЙ (НА МАТЕРІАЛІ ТЕЛЕСЕРІАЛІВ «ELEMENTARY» ТА «NASHVILLE»)	215
<i>ОКСАНА ГОРДІЙ</i> . НІМЕЦЬКА ЕКСПРЕСИВНО-КОМУНІКАТИВНА ФРАЗЕОЛОГІЯ У СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ ФЕЙСБУК	220

<i>ОЛЬГА ДЗИКОВИЧ. ТОК-ШОУ НА ТЕЛЕБАЧЕННІ ФРН: РОЗВИТОК, МОВНО-ТЕМАТИЧНА СТРУКТУРА, АНОНСУВАННЯ</i>	224
<i>ХРИСТИНА ДЯКІВ. КОМУНІКАТИВНІ АНТИСТРАТЕГІЇ В НІМЕЦЬКОМОВНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ВІДЕОІНТЕРВ'Ю</i>	227
<i>НАТАЛІЯ КАЩИШИН. ДИПЛОМАТИЧНИЙ ДИСКУРС ЯК ВИД ІНСТИТУЦІЙНОГО ДИСКУРСУ</i>	232
<i>ГАЛИНА КОРОБКА. АНГЛОМОВНІ СЛОГАНИ В ГУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧНОМУ ЗАБАРВЛЕННІ МОВНОЇ ПРОТЕСТНОЇ РИТОРИКИ МАЙДАННОГО Й ПОСТМАЙДАННОГО ПЕРІОДІВ</i>	236
<i>ЛЮДМИЛА КОРОТКОВА. ГАРМОНІЯ ТРАДИЦІЇ І НОВАТОРСТВА В АНГЛОМОВНОМУ КРЕАТИВНОМУ ДИСКУРСІ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД</i>	241
<i>ТЕТЯНА КРУТЬКО. ТЕРМІНИ У ТЕКСТАХ АНГЛОМОВНОЇ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕКЛАМИ</i>	247
<i>НАТАЛІЯ КУТУЗА. СУГЕСТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МОВНОЇ ГРИ В РЕКЛАМНОМУ ДИСКУРСІ</i>	250
<i>МИКОЛА КУЦЕНКО. ЕМПАТІЯ ТА ЛІНГВІСТИЧНИЙ СТАТУС ВИСЛОВЛЕННЯ-СПІВЧУТТЯ</i>	257
<i>ЕЛІНА КУЩ. КРИТИЧНА ПЕРСПЕКТИВА ДОСЛІДЖЕННЯ ДИСКУРСУ В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ</i>	261
<i>ГАЛИНА ЛУК'ЯНЕЦЬ. КОЛОРОНІМИ У СКЛАДІ СЕМАНТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ЕМОТИВНОЇ АПЕЛЯЦІЇ ДО ПАФОСУ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНОГО НОВИННОГО ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСУ)</i>	265
<i>МИРОСЛАВА ЛУК'ЯНЕЦЬ. АКСІОЛОГІЧНА СКЛАДОВА РЕАГУВАННЯ АДРЕСАТА (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНОГО ДІАЛОГІЧНОГО ДИСКУРСУ)</i>	268
<i>ОКСАНА МИХАЙЛОВА, СВІТЛАНА РЕВУЦЬКА. МОВНА ВЗАЄМОДІЯ ПРАВООХОРОНЦІВ ІЗ КОМУНІКАТИВНИМИ КУЛЬТУРАМИ УКРАЇНИ</i>	272
<i>ІРИНА МІЩИНСЬКА. ОСОБЛИВОСТІ БІЗНЕС-ДИСКУРСУ ЯК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНОЇ СИСТЕМИ</i>	277
<i>СЕРГЕЙ ПАНЧЕНКО. КОНЦЕПТОСФЕРА СОВРЕМЕННОГО РАЗВЛЕКАТЕЛЬНОГО ДИСКУРСА</i>	280
<i>ІННА ПИРОГ. ОРГАНІЗАЦІЯ АРГУМЕНТАЦІЇ В НІМЕЦЬКОМУ МЕДІАДИСКУРСІ У СВІТЛІ ФРЕЙМОВОЇ ТЕОРІЇ</i>	284
<i>ТАТЬЯНА ПОЛЯКОВА. ПОНЯТИЕ ЖАНРА В СОВРЕМЕННОЙ ЛИНГВИСТИКЕ</i>	287
<i>ОЛЕНА ПОПОВА, АНАСТАСІЯ ДОВЖЕНКО. ВЕРБАЛЬНА VERSUS НЕВЕРБАЛЬНА СКЛАДОВА У РЕКЛАМНОМУ ДИСКУРСІ</i>	292
<i>ПОЛИНА ПРОХОРОВА. ДИСКУРСИВНАЯ ЛИНГВИСТИКА: КАМО ГРЯДЕШИ?</i>	298
<i>НАТАЛІЯ РЕПЕХ. ЛІНГВАЛЬНІ ЗАСОБИ КОНСТРУЮВАННЯ ІМІДЖУ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ В АНГЛОМОВНОМУ МЕДІА-ДИСКУРСІ: КОГНІТИВНО-РИТОРИЧНИЙ АСПЕКТ</i>	301
<i>СВІТЛАНА РИБАЧОК. КОМУНІКАТИВНИЙ ФЕНОМЕН POST-TRUTH</i>	306
<i>АЛЛА РОМАНЧЕНКО. КОМУНІКАТИВНІ ТАКТИКИ СТРАТЕГІЇ ХЕДЖУВАННЯ</i>	310
<i>ВИКТОРИЯ САМАРИНА. МАРКЕРЫ КОНТЕКСТУАЛІЗАЦІЇ НЕМЕЦЬКОЯЗЫЧНОГО РЕКЛАМНОГО ДИСКУРСА</i>	314
<i>ЛАРИСА СОЛОГУБ. РОЛЬ ПАСАЖІВ У СТВОРЕННІ ЕФЕКТИВНОЇ СМИСЛОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДИДАКТИЧНОГО ДИСКУРСУ У СФЕРІ ЕКОЛОГІЇ</i>	318
<i>МАРІЯ СТАСІВ. ПРАГМАТИЧНА ДИРЕКТИВА АКТОМОВЛЕННСВИХ ОДИНИЦЬ (НА МАТЕРІАЛІ З'ЯСУВАЛЬНИХ МОВЛЕННСВИХ АКТИВ ТЕКСТІВ БРИТАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО КОРПУСУ)</i>	321
<i>ІРИНА СУИМА. МИНИМАЛЬНАЯ КОМУНІКАТИВНАЯ ФИГУРА КАК ЛИНГВИСТИЧЕСКАЯ СОСТАВЛЯЮЩАЯ РЕЧЕВОГО АКТА</i>	326
<i>НАТАЛІЯ ТАЦЕНКО, ЛЮДМИЛА СУХОВЕЦЬКА. АНАЛІЗ СЕМАНТИЧНОЇ СТРУКТУРИ ПРОХІБІТИВНИХ МОВЛЕННСВИХ АКТИВ В АНГЛОМОВНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ</i>	330
<i>ОЛЕКСАНДРА ЧЕРНІКОВА. ТРАНСФОРМАТИВНІСТЬ МЕМА В ІНТЕРНЕТ-СЕРЕДОВИЩІ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНИХ КІНОМЕМІВ)</i>	336
<i>ОЛЕНА ЧОРНА. РОЛЬОВА ПАРАДИГМА КОМУНІКАТИВНОГО ІМІДЖУ ПЕТРА ПОРОШЕНКА</i>	340
<i>СВІТЛАНА ЧУГУ. ВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМУНІКАТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ ВПЛИВУ В ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ: ЛІНГВО-ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ</i>	343

<i>ОЛЕКСАНДРА ШУМ'ЯЦЬКА</i> . РЕАКЦІЯ АДРЕСАТА НА ВИБАЧЕННЯ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ.....	348
<i>АНАСТАСІЯ БАБАЄВА</i> . ОСВІДЧЕННЯ У КОХАННІ З ПОЗИЦІЙ ТЕОРІЇ МОВЛЕННЄВИХ АКТІВ.....	352
<i>НАТАЛІЯ ВЕЛИЧКО</i> . ФОРМИ ЗВЕРТАННЯ ТА МОВЛЕННЄВИЙ ЕТИКЕТ (НА МАТЕРІАЛІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ).....	356
<i>ИРИНА ВОВК</i> . АНАТОМІЧНОСТЬ ЦВЕТООБОЗНАЧЕНЬ «ЧЕРНЫЙ» И «БЕЛЫЙ» В НЕМЕЦКОМ ПОЛИТИЧЕСКОМ ДИСКУРСЕ.....	362
<i>НАДІЯ ДОРОНКІНА</i> . ЖАНРОВІ ОСОБЛИВОСТІ АРГУМЕНТАЦІЇ У НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ.....	365
<i>ДАР'Я КАЙСІНА</i> . СУГЕСТІЯ ЯК ЗАСІБ АВТОМАТИЗАЦІЇ ТА АКТУАЛІЗАЦІЇ УВАГИ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНИХ ІДЕАЦІЙНИХ ПРОМОВ).....	369
<i>ТЕТЯНА НІКІТЮК</i> . ЕКСПЛІКАЦІЯ КОНФРОНТАТИВНОГО МОВЛЕННЄВОГО ЖАНРУ «ЗВИНУВАЧЕННЯ» (НА МАТЕРІАЛІ СУЧАСНОЇ ТУРЕЦЬКОЇ ХУДОЖНЬОЇ ПРОЗИ).....	374
<i>МАРИНА РУДИК</i> . ДИСКУРСИВНА СТРАТЕГІЯ ВВІЧЛИВОСТІ Й ТАКТИКИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ В ПЕРСОНАЖНОМУ МОВЛЕННІ НЕАВТОРИТАРНО- ОПТИМІСТИЧНОГО ТИПУ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ (НА МАТЕРІАЛІ НОВЕЛ О'ГЕНРІ).....	378
<i>ТЕТЯНА СЕМЕНЮК</i> . СТРАТЕГІЇ КОМУНІКАТИВНОГО ВПЛИВУ В НІМЕЦЬКОМОВНІЙ КОМЕРЦІЙНІЙ РЕКЛАМІ.....	382
<i>НАТАЛІЯ СТРЕЛЬЧЕНКО</i> . МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ КОГНІТИВНО-КОМУНІКАТИВНОЇ ПРИРОДИ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПИТАНЬ-ПЕРЕПИТІВ В АНГЛОМОВНОМУ ДІАЛОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ.....	385
<i>АНАСТАСІЯ ЧОРНИЙ</i> . ТАКТИКА ЗМІНИ ТЕМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ НІВЕЛЮВАННЯ ЕМОЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ КОНФЛІКТУ.....	390
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІНГВОКОНЦЕПТОЛОГІЇ, КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ, ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА ЕТНОЛІНГВІСТИКИ	396
<i>ОЛЕКСАНДР КОЛЕСНИК</i> . МОВНИЙ ОБРАЗ КОНЦЕПТІВ МЕНТАЛЬНОЇ СФЕРИ КРИЗЬ ПРИЗМУ МІФОСЕМІОТИКИ.....	396
<i>ІГОРЬ МЕНЬШИКОВ</i> . П'ЯТЬ ИПОСТАСЕЙ ЛИНГВИСТИЧЕСКОЙ МОДЕЛИ.....	403
<i>ІННА БЕРКЕЦЬУК</i> . МЕНТАЛЬНИЙ ПРОСТІР УКРАЇНЦІВ, ВІДОБРАЖЕНИЙ У ВЕРБАТИВАХ.....	407
<i>ОЛЕКСАНДРА БОРЗЕНКО</i> . МОВА ЯК НАЙВАЖЛИВІШИЙ СПОСІБ ТА ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЗНАНЬ І УЯВЛЕНЬ ЛЮДИНИ ПРО НАВКОЛИШНЮ ДІЙСНІСТЬ, ЩО ОБ'ЄКТИВУЄТЬСЯ У ВИГЛЯДІ КАРТИН СВІТУ.....	411
<i>АЛЛА ВАРИНСЬКА</i> . РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КОНЦЕПТУ “ЧОРНЕ МОРЕ” В УКРАЇНСЬКІЙ МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ.....	416
<i>МИХАЙЛО ГАВРИШ</i> . ЕТНОЦІННОСТІ У МОВНИХ КАРТИНАХ СВІТУ (НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКІ МОВНІ ПАРАЛЕЛІ).....	420
<i>КРІСТІНА ГОЛОВЕНКО</i> . СИМВОЛІКА ТВАРИН ВОДНОГО ПРОСТОРУ В УКРАЇНСЬКИХ ТА АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМАХ.....	425
<i>ГАЛИНА ДОБРЮЖА</i> . ЕНТОМОЛОГІЧНИЙ ЕТНОКОНЦЕПТ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ СВІТОБАЧЕННЯ ТА НАРОДНОЇ СВІДОМОСТІ УКРАЇНЦЯ (НА МАТЕРІАЛІ ФРАЗЕОЛОГІЇ СЕРЕДНЬОГО ПОЛІССЯ).....	428
<i>ОЛЕСЯ ЄГОРОВА, ДІАНА КОЛОМІСЦЬ</i> . ЛОГОЕПІСТЕМНИЙ ПРОСТІР АМЕРИКАНСЬКОЇ ЛІНГВОКУЛЬТУРИ: ГЕНЕЗА ТА РОЗВИТОК.....	433
<i>АЛЕКСАНДР КЛИМЕНЮК</i> . КОГНІТИВІСТИКА: ПРОБЛЕМИ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ, РЕАЛЬНОСТЬ.....	438
<i>НАТАЛІЯ КОРОЛЬОВА</i> . ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ПОНЯТТЯ “СИНТАКСИЧНИЙ КОНЦЕПТ” У СУЧАСНИХ КОГНІТИВНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.....	460
<i>ВІКТОРІЯ КОСТЕНКО</i> . АКТУАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТІВ СФЕРИ ЕКОНОМІКИ ЯК ВИЯВ ІНТЕРДИСКУРСИВНИХ ВЗАЄМОДІЙ В АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ СТОМАТОЛОГІЇ.....	464
<i>ОЛЕНА ОЛЕНЮК</i> . КОНЦЕПТ HEALTH: МОВНИЙ ПОРТРЕТ В АНГЛОМОВНОМУ ЖУРНАЛЬНОМУ РЕКЛАМНОМУ ДИСКУРСІ.....	470

<i>ІРИНА ОРЕЛ</i> . ПОНЯТТЯ СТЕРЕОТИПУ В ЛІНГВІСТИЦІ (НА МАТЕРІАЛІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ).....	474
<i>МАРТА ПЕТРИШИН</i> . КОНЦЕПТ СТАРІСТЬ У ЛАТИНСЬКИХ ПРИСЛІВ'ЯХ І ПРИКАЗКАХ	478
<i>ЛАРИСА СЕМЕНЕНКО</i> . ПОЛІТИЧНА ДІЙСНІСТЬ ЯК КОНЦЕПТУАЛЬНО-ТЕМАТИЧНА ДІЛЯНКА МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ	482
<i>РАИСА СТЕВАНОВИЧ</i> . КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ І КОГНІТИВНЕ МОДЕЛЮВАННЯ КОНЦЕПТА «BRAINSTORMING» В ЯЗЫКОВОЙ КАРТИНЕ МИРА НА МАТЕРІАЛІ РУССКОГО І АНГЛІЙСКОГО ЯЗЫКОВ)	485
<i>МАРИНА ШАРАПА</i> . ШЛЮБНА ТЕМАТИКА У ВЕСНЯНОМУ ОБРЯДОВОМУ ТЕКСТІ (НА МАТЕРІАЛІ СЕРЕДНЬОПОЛІСЬКИХ ГОВІРОК).....	491
<i>СВІТЛАНА ШУЛЯК</i> . СУГЕСТІЯ В МАГІЧНИХ ТЕКСТАХ УКРАЇНСЬКИХ ЗАМОВЛЯНЬ.....	496
<i>ОЛЬГА ШУМЕЙКО</i> . МЕТАФОРИЧНЕ ВИРАЖЕННЯ КОНЦЕПТУ "ANGER/ГНІВ" В СУЧАСНІЙ АМЕРИКАНСЬКІЙ МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ	500
<i>КАТЕРИНА БЛИЗНЮК</i> . ОСОБЛИВОСТІ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ ЛІНГВОКОНЦЕПТУ «СМІЛИВІСТЬ» В УКРАЇНСЬКІЙ І ПОЛЬСЬКІЙ МОВАХ	504
<i>ІРИНА КАЦІОН</i> . БУДОВА ПАРЕМІЙНОГО ПОЛЯ КОНЦЕПТА <i>СМЕРТЬ</i> У ТУРЕЦЬКІЙ МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ	510
<i>НАТАЛЯ КОБИЛЕНКО</i> . СИМВОЛІЗАЦІЯ КОЛЬОРУ ДАВНЬОГРЕЦЬКОЇ МІФОЛОГІЇ.....	513
<i>НАТАЛЯ ЛЮТЯНСЬКА</i> . ЕТНОНОМІНАЦІЇ В КОМУНІКАТИВНІЙ СИТУАЦІЇ МІЖЕТНІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ (ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ)	518
<i>ОКСАНА ОЛІЙНИК</i> . ПРАВОВОЇ КОНЦЕПТ В КОГНІТИВНО-КОМУНІКАТИВНОМУ ІЗМЕРЕННІ.....	523
<i>ЯНА ПРОСЯННІКОВА</i> . ТОПОСЕМІОТИЧНІ ІНДЕКСАЛЬНІ ХУДОЖНІ ПОРІВНЯННЯ В АНГЛОМОВНИХ КАНАДСЬКИХ ПОЕТИЧНИХ ТЕКСТАХ	529
<i>КАТЕРИНА ТИМОФІЇВА, ЮЛІЯ НАГОРНА</i> . МОВНА КАРТИНА СВІТУ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО МЕНТАЛІТЕТУТА ЇЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЯ В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ.....	532
<i>ВАЛЕНТИНА ЧЕРЕВЧЕНКО</i> . ВІДОБРАЖЕННЯ ВЕРБАЛІЗОВАНИХ КОНЦЕПТІВ КУЛЬТУРИ УКРАЇНЦІВ У ПОЕТИЧНОМУ СВІТІ НЕОКЛАСИКІВ: ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ	536
ФУНКЦІОНУВАННЯ МОВ У ПОЛІЛІНГВАЛЬНОМУ, ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ Й ПОЛІЕТНІЧНОМУ СВІТІ.....	541
<i>ТАРАС КИЯК</i> . 10-ТА СТАТТЯ КОНСТИТУЦІЇ – РЕТРОСПЕКТИВА ТА ПЕРСПЕКТИВА.....	541
<i>ДИМОНА АМИЧБА</i> . ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ПРЕДПОСЫЛКИ И ОСНОВАНИЕ ДЛЯ СРАВНЕНИЯ УНИВЕРСАЛЬНЫХ, «ОБЩЕЧЕЛОВЕЧЕСКИХ» КАТЕГОРИЙ В РАЗНОСИСТЕМНЫХ ЯЗЫКАХ	547
<i>ОЛЕНА БАЛАБАН</i> . ФІЛОСОФСЬКИЙ ВИМІР У ТРАКТУВАННІ УНІВЕРСАЛІЙ.....	554
<i>ТЕТЯНА БІЛЯВСЬКА</i> . ВІДОМОСТІ ПРО ВИДАТНИХ МОВОЗНАВЦІВ НА СТОРІНКАХ ЧАСОПISУ «ЗОРЯ» (1880–1897 РР.).....	560
<i>КАТЕРИНА БОНДАРЕНКО</i> . ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАПОЗИЧЕНЬ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УКРАЇНСЬКОМУ ТА ІСПАНСЬКОМУ СЛЕНГУ	564
<i>ОЛЬГА КИРИЛЮК</i> . ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕКСТІВ ПЕРЕЙМЕНУВАЛЬНОЇ КАМПАНІЇ	568
<i>КАТЕРИНА КОРНІЄЦЬ</i> . ВПЛИВ АРАБСЬКОЇ МОВНОЇ КУЛЬТУРИ НА ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОГО СКЛАДУ УКРАЇНСЬКОГО СЛОВНИКА.....	572
<i>ІННА ЧЕРКЕЗ</i> . ЛЕКСИКА НІМЕЦЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ В СОЦІОЛЕКТІ УКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТ. (ЗА ЕПІСТОЛЯРНІМИ ДЖЕРЕЛАМИ)	576
<i>НИНА ВОРОНКОВА</i> . ЯЗЫКОВЫЕ ОСОБЕННОСТИ В РЕГИОНАХ ГЕРМАНИИ	582
<i>МАРИНА РУДЕНКО</i> . ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНЕ ВИВЧЕННЯ ЖАРГОНУ В СОЦІОЛІНГВІСТИЦІ ХІХ СТ.	585
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ, ПЕРЕКЛАДАЧА ТА ФАХІВЦЯ З ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ	591
<i>ОКСАНА БІГІЧ</i> . СУЧАСНІ ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ Й МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	591

<i>АЛЛА МІЩЕНКО. ПЕРЕКЛАДАЦЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ТА ОСВІТНІЙ СТАНДАРТ.....</i>	597
<i>ЛЕОНІД ЧЕРНОВАТИЙ. СИСТЕМА ВПРАВ ДЛЯ НАВЧАННЯ ПЕРЕКЛАДУ З АРКУША МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ.....</i>	603
<i>ЮРИЙ ШЕПЕЛЬ. ЛИНГВО- / СОЦІОКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНЦІЯ В ОБЛАСТІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ГУМАНІТАРНОГО ПРОФІЛЯ.....</i>	609
<i>АНЕТТА АРЦИШЕВСЬКА, ОЛЬГА ІВАЩИШИН. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК МОВИ ФАХУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЮРИДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ.....</i>	612
<i>ТЕТЯНА БЕРЕСТ, ГАЛИНА КУПРІКОВА. МОВНА ПІДГОТОВКА ПЕРЕКЛАДАЧІВ: ЗАСТОСУВАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ.....</i>	618
<i>СВІТЛАНА ВОВЧАНСЬКА. МЕТОДИЧНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....</i>	622
<i>ЄЛІЗАВЕТА ВОРОНОВА. ТЕХНОЛОГІЯ ПРОЕКТНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВНЗ.....</i>	625
<i>ОЛЕНА ГЛАДКА. НАВЧАННЯ ТЕХНІКИ НАПИСАННЯ ДЕСКРИПТИВНОГО ЕСЕ ЗАСОБАМИ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....</i>	630
<i>ІРИНА ГУСЛЕНКО. ДО ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ПЕРЕКЛАДУ ЯК ЧИННИКА ФОРМУВАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У СТУДЕНТІВ.....</i>	634
<i>ОЛЬГА ДЕМ'ЯНЕНКО. МЕТАПРЕДМЕТНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ СУЧАСНОГО ПОЛПРОФЕСІЙНОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....</i>	640
<i>ЮЛІЯ КІЩЕНКО. СПІЛЬНОСТІ ТА ВІДМІННОСТІ СУЧАСНИХ ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ БРИТАНСЬКИХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ПРОГРАМИ ВЕД ТА PGCE.....</i>	644
<i>НАТАЛЬЯ КОЗЫРЕВА. ПРИМЕНЕНИЕ КОМУНІКАТИВНОГО МЕТОДА В ПРОЦЕСЕ ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ-ИНОСТРАНЦЕВ РУССКОМУ ЯЗЫКУ.....</i>	648
<i>ВІКТОРІЯ КОЛКУНОВА. ФОРМУВАННЯ КОЛОКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ- ФІЛОЛОГІВ ЯК ПОДОЛАННЯ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНОЇ ІНТЕРФЕРЕНЦІЇ В УМОВАХ УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКОГО МОВНОГО КОНТАКТУ.....</i>	652
<i>ІРИНА КОРОТЯЄВА. ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ РЕФЛЕКСИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....</i>	655
<i>ВІКТОРІЯ КОНАРЖЕВСЬКА, ОЛЬГА ДОРОФЄЄВА. ПРОФЕСІЙНА МОТИВАЦІЯ МАЙБУТНІХ ВІЙСЬКОВИХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ.....</i>	661
<i>МАРИНА КРИВИЧ. ІНШОМОВНА ОСВІТА В УКРАЇНІ: МОДЕРНІЗАЦІЯ ТА ДИВЕРСИФІКАЦІЯ.....</i>	666
<i>ТЕТЯНА ЛІШТАБА. НАВЧАННЯ ПЕРЕКЛАДУ ЯК ЗАСІБ УДОСКОНАЛЕННЯ ФАХОВОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ МИСТЕЦЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....</i>	671
<i>ІННА МІЩУК, ІРИНА ЛЕСИК. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....</i>	676
<i>ОЛЬГА ОСОВА. ІНТЕРАКТИВНА ВЗАЄМОДІЯ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....</i>	681
<i>ВАЛЕНТИНА ПАРАЦУК. ПОЯСНЮЮЧА КОМУНІКАТИВНА СТРАТЕГІЯ У ПРОФЕСІЙНОМУ МОВЛЕННІ ВЧИТЕЛЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....</i>	684
<i>ОКСАНА РІЖНЯК. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ.....</i>	689
<i>СВІТЛАНА РОМАНЧУК, ОЛЕНА ЛОЗИНСЬКА. ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....</i>	693
<i>ЛЮДМИЛА СТРЕБУЛЬ. ПОИСК ОПТИМАЛЬНЫХ МЕТОДИЧЕСКИХ ПРИЕМОВ ПРИ ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ (КРЕАТИВ В ОБУЧЕНИИ).....</i>	696
<i>ТЕТЯНА ТРУХАНОВА. НАВЧАННЯ ТЕСТУВАННЯ АУДІОВАННЯ ТА ЧИТАННЯ В КУРСІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....</i>	700
<i>ОЛЕНА ШЕСТЕЛЬ. ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ «ТУРИЗМ» ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «СВІТОВА КУЛЬТУРА, ЛІТЕРАТУРА ТА МИСТЕЦТВО В ТУРИЗМІ».....</i>	705
<i>ЮЛІЯ КОСЕНКО. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ЇЇ ВИВЧЕННЯ (НА ПРИКЛАДІ ІГОР).....</i>	709

<i>ЛАРИСА КУПЧИК</i> . ОСУЧАСНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ДОСВІД НІМЕЦЬКОМОВНИХ КРАЇН	713
<i>СВГЕНІЙ ОРЛОВ</i> . ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА ОФІЦЕРІВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВО-ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АСПЕКТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	718
<i>МАРИЯ СТОРЧАК</i> . ОБУЧЕНИЕ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ С ПОМОЩЬЮ КОММУНИКАТИВНОГО МЕТОДА В ТЕХНИЧЕСКОМ ВУЗЕ.....	723
<i>ЛЕСЯ ЦИГАН</i> . ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ПЕРЕКЛАДУ ЯК ВИДУ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИЩИХ МОВНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	727
<i>ВАСИЛЬ ЧОБІТЬКО</i> . НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	730
<i>МАРИЯ ШЕВЧЕНКО</i> . ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ЧИТАННЮ	736
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ	741
<i>ЛЕСЯ ІВАШКЕВИЧ</i> . ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ УКЛАДЕННЯ ТА ОБРОБКИ ВЛАСНОГО КОРПУСУ	741
<i>ЮЛІЯ СТАХМИЧ</i> . МЕТОДИ ТА СПОСОБИ ДОСЛІДЖЕННЯ МОДЕЛЮВАННЯ ПРИРОДНИХ МОВ У СИСТЕМАХ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕРЕКЛАДУ	746
<i>ЛЮДМИЛА ТОМІЛЕНКО, ОЛЕКСАНДР РАБУЛЕЦЬ</i> . ЦИФРОВА ЛЕКСИКОГРАФІЧНА СИСТЕМА «С. ІВАНИЦЬКИЙ, Ф. ШУМЛЯНСЬКИЙ. РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК» ТА ЇЇ МОЖЛИВОСТІ.....	751

Наукове видання

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

**Серія:
Філологічні науки**

Випуск 153

Технічний редактор: Лисенко В.Ф.

«Наукові записки. Серія: Філологічні науки» Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка внесені до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук (Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 04.07.2014 № 793).

*Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 155254097Р від 22.06.2009 р.
«Наукові записки. Серія: Філологічні науки»*

Формат 60x84/8. Ум. друк. арк. 88,82
Облік. видан. арк. 93,64. Тираж 157. Зам. № 425
Видавець і виготовлювач СПД ФО Лисенко В.Ф.,
25029, м. Кіровоград, вул. Пацаєва, 14, к. 1, кв. 101.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи №3904 від 22.10.2010 р.